

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra technické a informační výchovy

Bakalářská práce

Alžběta Vaculíková

Školní web – obsahová analýza a tvorba

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené bibliografické a elektronické zdroje.

V Nedašově dne 21. 6. 2015

.....
Alžběta Vaculíková

Poděkování:

Děkuji PaedDr. PhDr. Jiřímu Dostálovi, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce a za cenné rady při zpracování této bakalářské práce.

Rovněž velmi děkuji přítelovi Mirkovi, sestře Anně a Josefovi a mým rodičům za velkou pomoc, podporu a neobyčejnou trpělivost.

Klíčová slova:

Školní web, webová stránka, základní škola, informační a komunikační technologie

Keywords:

School web, website, grammar school, information and communication technology

Abstrakt:

VACULÍKOVÁ, Alžběta. 2015. *Školní web – obsahová analýza a tvorba: bakalářská práce*. Olomouc: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta. 42 s. Vedoucí bakalářské práce PaedDr. PhDr. Jiří Dostál, Ph.D.

Předmětem bakalářské práce je analýza tvorby a obsahu školního webu. Práce představuje důvody k vytvoření školního webu a očekávání uživatelů webových stránek, popisuje pravidla tvorby kvalitního školního webu a vymezuje základní sekce školních webových stránek a jejich obsahovou náplň. Zabývá se také vyhodnocením a srovnáním struktury a obsahové náplně vybraných školních webů.

Abstract:

VACULÍKOVÁ, Alžběta. 2015. *School web – content analysis and creating: Bachelor Thesis*. Olomouc: Palacký University, Faculty of Education. 42 s. Bachelor thesis supervisor PaedDr. PhDr. Jiří Dostál, Ph.D.

The subject of this thesis is content analysis and creation of school web. Thesis presents the reasons for creation of a school websites and expectations of web users, describes the rules for creating a quality school website and defines basic section of school websites and their content. It also deals with evaluating and comparing structure and content of selected school websites.

Obsah

1 Úvod a cíl práce	6
2 Teoretická část	8
2.1 Vymezení pojmů	8
2.1.1 Škola	8
2.1.2 Web.....	8
2.1.3 Školní web	8
2.2 Legislativní nároky na školní web	10
2.2.1 Školský zákon.....	10
2.2.2 Zákon o svobodném přístupu k informacím.....	11
2.3 Důvody tvorby školního webu	13
2.4 Cílová skupina	15
2.4.1 Žáci	15
2.4.2 Učitelé a vedení školy	16
2.4.3 Rodiče a zákonní zástupci žáků.....	16
2.5 Pravidla tvorby školního webu	17
2.5.1 Webové standardy	17
2.5.2 Přístupnost	17
2.5.3 Použitelnost	18
2.5.4 Optimalizace pro vyhledávače.....	18
2.5.5 Vlastní doména	19
2.5.6 Bezpečnost školního webu	19
2.6 Analýza struktury a obsahu školních webů	20
2.6.1 Úvodní stránka.....	21
2.6.2 O škole.....	22
2.6.3 Aktuality	22
2.6.4 Učitelé.....	22
2.6.5 Studium.....	23
2.6.6 Školní jídelna.....	23
2.6.7 Součásti školy	23
2.6.8 Zájmové aktivity.....	23
2.6.9 Kontakty	24
2.6.10 Fotogalerie	24
2.6.11 Diskusní fórum	24
3 Praktická část	25
3.1 Kritéria hodnocení webových stránek	25
3.2 Výběr a hodnocení škol	30
3.2.1 Základní škola Brumov-Bylnice.....	30
3.2.2 Základní škola a Mateřská škola Nedašov	32
3.2.3 Základní škola Valašské Klobouky	35
4 Závěr.....	38
5 Literatura	40

1 Úvod a cíl práce

Podle údajů Českého statistického úřadu dramaticky za posledních deset roků vzrostl počet domácností, které mají možnost připojení k internetu. K roku 2013 tak připojení k internetu disponovalo 67 % domácností, což oproti roku 2005 znamenalo nárůst o 47 procentních bodů.

Ruku v ruce s rozšiřováním možností internetového připojení v domácnostech se rozšiřují i možnosti žáků, jak získat zajímavé a aktuální informace o studiu. Na tyto možnosti musí reagovat i školy tím, že svým žákům nabídnou možnost požadované informace zjistit právě na svých školních webových stránkách.

Domnívám se proto, že v současné době je téma školních webů aktuální, neboť jejich autoři i vedení školy by měli mít dostatek informací o jejich tvorbě a struktuře.

V teoretické části mé bakalářské práce se proto budu nejdříve zabývat legislativními nároky, které na školy, tvůrce webových stránek a obsah školních webů kladou právní předpisy. Protože jsem v průběhu mého studia pracovala v advokátní kanceláři, jsem si alespoň v základech vědoma složitosti našeho právního řádu, proto se budu zabývat jen nejdůležitějšími zákony, které se školního webu týkají.

V dalších kapitolách se potom zaměřím na důvody, které by měly každou školu vést ke zřízení vlastního školního webu, a na jednotlivé skupiny uživatelů webových stránek, s tím, že přiblížím očekávání, která uživatele s návštěvou školních webů spojují.

V pozdějších kapitolách představím stručný přehled pravidel, která by měl každý tvůrce webu dodržet, aby školní web byl zejména přístupný, použitelný, optimalizovaný a bezpečný.

Protože základním důvodem ke zřízení školního webu je zlepšení komunikace a poskytování informací o studiu a výuce žákům, budu se v poslední kapitole teoretické části věnovat analýze struktury a obsahu školního webu. V této kapitole se tak budu snažit vymezit jednotlivé části, které by měl každý školní web obsahovat, a zaměřím se také na analýzu o obsahu jednotlivých sekcí, tak aby čtenáři bylo zřejmé, jaké informace lze v té které části školního webu najít.

Jelikož pocházím z jihovýchodní části Moravy, pro praktickou část mé bakalářské práce, vyberu několik základních škol, jejichž školní weby podle stanovených kritérií

vyhodnotím. Zaměřím se na to, zda struktura jejich školních webů odpovídá nárokům, které představím v teoretické části této bakalářské práce. Zabývat se budu také obsahovou stránkou jednotlivých vybraných školních webů a pokusím se vyzdvihnout přednosti, nebo naopak doporučit oblasti ke zlepšení.

2 Teoretická část

2.1 Vymezení pojmů

Pojem školní web v sobě spojuje pojmy „škola“ a „web“.

2.1.1 Škola

Podle školského zákona se rozlišuje několik druhů škol, a to: *„mateřská škola, základní škola, střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.“*

Ve své práci se věnuji pouze základní škole. Základní škola stojí na samém začátku vzdělání člověka. Podle školského zákona poskytují základní školy základní vzdělání, takže v nich alespoň část povinné školní docházky plní všichni žáci.

Základní škola tak žáky seznamuje s informačními technologiemi a žáci v ní postupně získávají počítačovou gramotnost. Protože až žáci vyšších ročníků základní školy jsou schopni sami čerpat informace o škole z jejich školních webů, musí být školní weby přístupné i pro rodiče žáků, kteří za ně zejména v nižších ročnících vyřizují nejrůznější záležitosti. Základní škola je tedy v očích žáků a rodičů provozovatelem školního webu.

2.1.2 Web

Web potom je opisován i jinými výrazy, např. webové stránky, webový portál, internetová prezentace nebo hovorově webovky, apod.

Odborná literatura tak za web považuje *„soustavu elektronických dokumentů vzájemně propojených hypertextovými odkazy a dostupných na jednom webovém serveru nebo na jedné internetové doméně druhé úrovně. Jednotlivé dokumenty spojuje společný vzhled.“* (O. Kašpar, 2009, s. 6)

2.1.3 Školní web

Jako školní web potom můžeme označit *„skupinu vzájemně souvisejících webových stránek, které zprostředkovávají informace školy určené rodičům, školským pracovníkům, žákům a široké veřejnosti.“* (J. Dostál, P. Macháčková, 2006)

Školní web nabízí navíc komunikaci i mezi žáky a pedagogickými pracovníky a neomezuje se tedy jen na komunikaci mezi školou na jedné straně a žáky, rodiči, uchazeči o studium a veřejností na straně druhé.

J. Dostál a P. Macháčková (2006) školní weby klasifikují podle různých kritérií, např.:

- podle typu školy existují weby mateřské školy, weby základní školy, weby střední školy, atd.;
- podle tvůrce webu lze rozlišit web vytvořený odbornou firmou, web vytvořený učitelem nebo web vytvořený žáky;
- podle užitého programovacího jazyka html, php a jiné.

2.2 Legislativní nároky na školní web

Právní řád České republiky tvoří především ústava, ústavní zákony, zákony a další podzákoné právní předpisy. Považuji za pozoruhodné, že ani právní odborníci neví,¹ kolik právních předpisů je v současné době na území České republiky platných a účinných. Ani takový „legislativní nepořádek“ ovšem nezbavuje adresáty právních předpisů povinnosti znát je a řídit se jimi.

Právní úprava povinností provozovatele školního webu není komplexně upravena v jednom právním předpisu, ale podle očekávání je obsažena v mnoha zákonech a podzákoných právních předpisech.

2.2.1 Školský zákon

Stěžejním zákonem, který upravuje vzdělávání ve školách v České republice, je zák. č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. Jak vyplývá z jeho nezkráceného názvu, zákon dopadá především na předškolní, základní, střední a vyšší odborné školství. Právní úprava vysokého školství se řídí zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

Školský zákon na žádném svém místě výslovně pojem „školní web“ nezmiňuje. To však neznamena, že by tuto oblast školství nijak nereguloval nebo že by nekladal na školní weby a na jejich obsah žádné požadavky. Pokud měl zákonodárce na mysli povinný obsah školního webu, vyjádřil takovou povinnost pro školu a potažmo provozovatele školního webu slovy „zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup“. Školský zákon tedy výslovně neukládá školám povinnost zřídit a provozovat školní web, ovšem stanoví školám povinnosti zveřejňovat konkrétní informace nebo dokumenty volně a bez omezení širokému okruhu osob. V dnešní době je nejčastějším (a prakticky asi jediným) způsobem splnění této povinnosti zveřejnění na internetu (resp. školním webu).

Protože se ve své práci zaměřuji na školní weby škol, které jsou poskytovateli základního vzdělávání a mnohdy zároveň podle záměru svých zřizovatelů také poskytovateli předškolního vzdělávání, budu se dále zabývat povinnostmi, které školský zákon klade na mateřské a základní školy. Příkladem lze uvést, že základní či mateřské školy musí zveřejnit na svých školních webech tyto informace či dokumenty:

¹ Podle odhadů České advokátní komory bylo jen od roku 1918 vydáno asi 60.000 právních předpisů, z nichž asi 15.000 je v současné době platných a účinných
<<http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=3126>>

- podle § 34 odst. 8 školského zákona je povinnou obsahovou náležitostí školního webu každé mateřské školy zveřejnění kritérií pro přijímání dětí do mateřské školy;
- podle § 24 odst. 2 školského zákona musí ředitel školy zveřejnit důvody vyhlášení volného dne ve školním roce;
- podle § 183 odst. 2 školského zákona se rozhodnutí, který se vyhovuje žádosti o přijetí k základnímu vzdělávání, oznamují zveřejněním seznamu uchazečů.

Mnohé další povinnosti zveřejnit konkrétní další informace nebo dokumenty způsobem umožňujícím dálkový přístup pak školský zákon klade především na střední školy a jejich ředitele.

2.2.2 Zákon o svobodném přístupu k informacím

Protože drtivá většina základních a mateřských škol v České republice je zřizována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, kraji nebo obcemi, a to za účelem zajišťování veřejných potřeb, tj. vzdělávání, lze je z tohoto důvodu považovat za povinné subjekty ve smyslu § 2 odst. 1 zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Z tohoto důvodu musí podle § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím každá škola, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kraj nebo obec, zveřejnit informaci, kterou dříve poskytla na žádost, způsobem umožňujícím dálkový přístup. Podle § 5 odst. 4 téhož zákona pak škola musí způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejnit informace podle § 5 odst. 1 a 2 tohoto zákona, tj. zejména:

- důvod a způsob založení školy,
- popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí o právech a povinnostech osob,
- místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutím školy,
- výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací,
- elektronickou adresu podatelny.

Zejména poslední požadavek, aby každá škola zveřejnila elektronickou adresu podatelny, je velmi zajímavý. Pokud tak totiž škola neučiní, lze podle § 14 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím podání učinit na jakoukoli elektronickou adresu školy.

Ztotožňuji se proto s doporučením O. Neumajera (2005), aby každá škola zveřejnila elektronickou adresu podatelny. Jinak se vystavuje riziku, že bude muset vyřídit podání, které bude učiněno třeba i na email libovolného učitele školy.

Z výše uvedeného vyplývá, že školní web každé školy by měl uvedené informace obsahovat. Nelze si totiž dost dobře představit, že škola splní tyto své povinnosti jiným způsobem.

2.3 Důvody tvorby školního webu

Podle odborné literatury existuje řada důvodů, proč by každá základní škola měla vybudovat a provozovat kvalitní školní web. V první řadě bych ráda zmínila důvod, který je podle mého názoru pomíjený. Jak jsem dříve podrobněji rozvedla v kapitole č. 2.2, právní předpisy ukládají základním školám povinnost zveřejňovat některé dokumenty způsobem umožňujícím dálkový přístup, tj. prostřednictvím školního webu. Domnívám se tedy, že byť nepřímo je každé základní škole dána povinnost školní web provozovat.

Jako další důvod spatřuje O. Neumajer (2005, s. 7 - 8) prezentaci školy. Na školním webu se tak představuje celá škola i její jednotlivé části, např. knihovna, jídelna, družina, volnočasové aktivity, apod. Protože v důsledku nepříznivého demografického vývoje studuje na školách čím dál tím méně dětí, vzniká mezi školami vzájemná konkurence a převis nabídky vzdělávání a poptávky po ní. Kvalitní školní web tak umožňuje přesvědčit potenciální zájemce o studium, aby zvolili právě tuto školu.

Dalším podstatným důvodem proč zřídit školní web je zlepšení a prohloubení komunikace mezi vedením školy, učiteli, žáky a jejich rodiči navzájem. Prostřednictvím školního webu může škola informovat o kontaktech na vedení školy a na jednotlivé učitele, informovat žáky a rodiče o aktualitách, připravovaných aktivitách, plánovaných rodičovských schůzkách, rozvrhu hodin celé školy a jeho změnách, apod. Školní web také může zprostředkovat uchazečům o studium průběh přijímacího řízení. Školní web však neslouží pouze k toku informací směrem od školy, ale i opačným směrem. Existují tak školní weby, jejichž prostřednictvím mohou rodiče omluvit absenci svých dětí ve škole nebo zjistit jejich studijní výsledky a klasifikaci.

Vedle toho je dalším důvodem k existenci školního webu možnost podporovat výuku v jednotlivých předmětech. Učitelé tak mohou na školním webu žákům poskytnout prezentace k jednotlivým tématům, texty, animace, otázky, testy nebo domácí úkoly (e-learning). Školní web tak představuje důležitý zdroj studijních a výukových materiálů pro žáky.

J. Dostál a P. Macháčková (2006) dále zmiňují, že školní web může sloužit i k prezentaci činností žáků samotných a jejich výsledků. Nejčastěji tak lze na školním webu zveřejnit sportovní výsledky žáků, úspěchy v matematických, přírodovědných a literárních soutěžích nebo prezentovat povedená výtvarná díla žáků.

Školní web může škola využít také k výkonu své doplňkové hospodářské činnosti. Řada škol nabízí veřejnosti absolvování nejrůznějších školení a kurzů. Škola tak například

využívá počítačové učebny pro zlepšení počítačové gramotnosti u starších lidí, inzeruje možnost pronájmu školní tělocvičny nebo nabízí cizím strážníkům možnost stravování ve školní jídelně. Reklama na školním webu tak může přilákat jiné zájemce.

Nakonec může školní web sloužit i k přístupu do systému stravování ve školní jídelně, ke zveřejňování jídelníčku nebo k provádění objednávek jídel ve školní jídelně.

2.4 Cílová skupina

Je důležité si uvědomit, komu jsou webové stránky určeny, a poté následně zjistit, jaké informace by na nich uživatelé potřebovali nalézt. Školní web by tak měl obsahovat pouze informace, které uživatele zajímají, a neměl by je zahltit zbytečným balastem.

Podle O. Neumajera (2005, s. 10) školní web oslovuje více cílových skupin. Proto je potřeba vytvořit strukturu webu, která návštěvníkům pomůže zorientovat se a zamířit na tu část webu, která je pro ně určena. Podstatnou částí každého školního webu je proto přehledná navigace, která oddělí jednotlivé sekce. Do skupiny nejčastějších návštěvníků školního webu lze zařadit především:

- žáky,
- učitele a vedení školy,
- rodiče a zákonné zástupce žáků (resp. potencialních žáků),
- veřejnost.

2.4.1 Žáci

Je nepochybné, že žáci začnou školní web využívat teprve v momentě, kdy si osvojí čtení a psaní a kdy získají alespoň základní počítačovou gramotnost. Protože si obě tyto dovednosti žáci osvojují už v průběhu I. stupně základní školy, lze se setkat se školními weby, jejichž některé sekce jsou určeny už pro žáky nižších ročníků.² (O. Kašpar, 2009, s. 7)

Podle R. Habermanna a O. Neumajera (2007, s. 14 - 16) žáci navštěvují školní weby především za účelem vyhledání rozvrhu hodin, suplování, svého hodnocení v jednotlivých předmětech, termínů prázdnin, plánu chystaných akcí ve škole, jídelníčků, fotografií ze školních akcí, prací žáků, žakovského časopisu, stránek jednotlivých tříd nebo ukázek testů a úkolů souvisejících s výukou.

O. Kašpar (2009, s. 7) navíc uvádí, že mladší žáci na školním webu vyhledávají především zábavu. Proto by každá informace vyvěšená na školním webu měla obsahovat prvek, který žáka zaujme (fotografie, grafika, perličky). Žáci vyšších ročníků pak na školním webu chtějí nalézt doplňující informace k probíranému učivu, podklady ke zkouškám nebo odkazy na zajímavé weby používané ve výuce.

² Např. na webových stránkách Základní školy Vlachovice se lze setkat s testem pro žáky 2. ročníku, viz <http://testyzsvlachovice.wz.cz/informatika.htm>

Mezi návštěvníky lze zajisté řadit také bývalé žáky, kteří se na web své bývalé školy vracejí, aby zjistili informace o současném dění ve škole nebo aby se setkali se svými bývalými spolužáky a učiteli.

2.4.2 Učitelé a vedení školy

Do této kategorie lze řadit především ředitele školy, jeho zástupce, pedagogické pracovníky a webmastera. Tyto osoby se podílejí na tvorbě školního webu a připravují obsah jednotlivých sekcí webu.

R. Habermann a O. Neumajer (2007, s. 18 - 19) uvádějí, že tito návštěvníci mohou na webu pro své potřeby nalézt především rozvrh hodin (tříd, učitelů, učeben), suplování za nepřítomné učitele, formuláře (např. cestovní příkaz, dovolenka, propustka, výkaz o práci, apod.), termín prázdnin, plán chystaných akcí školy, jídelníček, fotografie, odkazy na zajímavé weby použitelné ve výuce nebo články.

2.4.3 Rodiče a zákonní zástupci žáků

Rodiče využívají školní web už od momentu, kdy hledají pro své děti vhodnou školu. Zajímají se tak o vybavení, zaměření a přednosti školy, jakož i o průběh a podmínky přijetí ke studiu.

V průběhu studia pak rodiče hledají především informace o prospěchu svých dětí, elektronickou omluvenku, odhlašování obědů, knihu přání a stížností, diskusní fóra, formuláře ke stažení. (R. Habermann a O. Neumajer, 2007, s. 17 - 18)

2.5 Pravidla tvorby školního webu

Webové stránky jsou v této době již samozřejmostí. Téměř každá škola má nějaký školní web. To však ještě nemusí znamenat, že jsou kvalitní a plní svou úlohu správně. O. Neumajer (2005, s. 29 – 51) doporučuje, aby kvalitní školní web splňoval tato níže uvedená pravidla.

2.5.1 Webové standardy

Pokud chceme, aby webové stránky byly kvalitní, měly by splňovat určitá pravidla a doporučení pro tvorbu každého webu. Tato pravidla jsou standardizována společností W3C, která provozuje na svých stránkách³ také validátor, jenž umožňuje funkce nově vytvořeného webu ověřit a zjistit tak, zda web funguje správně ve všech prohlížečích.

2.5.2 Přístupnost

D. Špinar⁴ uvádí, že přístupná webová stránka je použitelná pro každého uživatele internetu, a to nezávisle na jeho postižení, schopnostech, znalostech, zkušenostech či zobrazovacích možnostech.

Mezi znevýhodněné uživatele lze zařadit především osoby se zdravotním omezením, které špatně vidí, nedoslýchají nebo mají potíže s pohybem. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, tak předepisuje, aby orgány veřejné správy, tj. i školy, informace související s výkonem veřejné správy uveřejňovaly ve formě, která umožňuje, aby se s těmito informacemi v nezbytném rozsahu mohly seznámit i osoby se zdravotním postižením.

Dále lze jako znevýhodněné uživatele posoudit osoby, které nemají zkušenosti s pohybem na internetu nebo osoby, které pro přístup k webové stránce nepoužívají standardní zařízení, tj. stolní počítač, ale mobilní telefon, tablet, nebo nemohou využívat myš či touchpad. (O. Neumajer, 2005, s. 34 – 36)

Pojem přístupnost tedy znamená, že webová stránka neklade těmto uživatelům, kteří jsou znevýhodněni, žádné překážky.

³ Dostupné na adrese: <http://validator.w3.org>

⁴ Dostupné na adrese: <http://pristupnost.nawebu.cz/texty/pravidla-standardy.php>

D. Špinar⁵ proto uvádí 6 základních pravidel, která obsahují doporučení pro tvorbu přístupného webu:

- „*obsah webových stránek je dostupný a čitelný,*
- *práci s webovými stránkami řídí uživatel,*
- *informace jsou srozumitelné a přehledné,*
- *ovládání webu je jasné a pochopitelné,*
- *kód je technicky způsobilý a strukturovaný,*
- *prohlášení o přístupnosti webových stránek.*“

Jednotlivá pravidla jsou pak podrobněji rozebrána a zveřejněna na webu D. Špinara.

2.5.3 Použitelnost

Použitelnost webu umožňuje, aby se uživatelé snadno zorientovali, v které části webu se nachází, a pochopili navigaci webu a jeho ovládání. Lze tedy doporučit, aby:

- úvodní stránka byla přehledná, nebyla přeplněná a neobsahovala dlouhé odstavce textu. Na první pohled by nám mělo být zřejmé, o čem pojednává celý web;
- jednotlivé stránky webu měly svůj titulek, který se rovněž zobrazuje ve vyhledávači. Je to z toho důvodu, aby uživatel věděl, ve které sekci se nachází. Hlavní sdělení je dobré uvést na začátku;
- text byl dobře čitelný, přičemž barva textu a pozadí musí být ve vzájemném kontrastu. Písmo by mělo být dostatečně veliké, čitelné pro všechny a typově stejné na všech stránkách webu;
- webová stránka byla klidná a neměnná, a aby se změnila jen v případě, pokud uživatel aktivuje nějaký prvek.

2.5.4 Optimalizace pro vyhledávače

Optimalizace pro vyhledávače je metodou, jak dostat určitou stránku na přední místa ve vyhledávačích, čímž se zvýší i návštěvnost webu. Optimalizované stránky pomohou uživatelům najít web, který hledají, i když neznají přesnou webovou adresu. Pro účely

⁵Dostupné na adrese: <http://pristupnost.nawebu.cz/texty/pravidla-standardy.php>

školních webů je proto vhodné, aby optimalizované stránky obsahovaly název školy, uvedením obce a ulice, ve které škola sídlí. (O. Neumajer, 2005, s. 40 – 42)

2.5.5 Vlastní doména

Doména slouží k identifikaci webu na internetu. Používá se hierarchického uspořádání od domény nejvyšší úrovně, tj. v případě ČR domény „cz“. Pro službu World Wide Web se před vlastní doménové jméno doplňuje „www“. Doménové jméno druhého řádu potom pro českého provozovatele webu spravuje zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC.

Je vhodné, aby doména školního webu obsahovala název školy, což zajistí snazší vyhledání adresy pro uživatele.

2.5.6 Bezpečnost školního webu

Zvláštní zřetel musíme brát i na bezpečnost žáků. Je třeba si uvědomit, že návštěvníkem školních webových stránek může být kdokoliv s různým úmyslem.

Podle O. Neumajera (2005, s. 110) existují zásady bezpečného školního webu:

- Zásadně nezveřejňujte fotografii žáka s jeho jménem.
- Před samotnými portréty žáků spíše volte hromadné fotografie.
- V žádném případě se na webu nesmí objevit jakákoliv osobní informace žáka (rodné číslo, telefonní číslo, e-mailová adresa, adresa bydliště, apod.)
- Opatřete si souhlas od rodičů s vyvěšováním fotografií.
- Žáky byste měli poučit, jak se mají chovat na internetu. Jaké hrozby či nebezpečí by jim mohlo hrozit.
- Musíte kontrolovat reklamy. Školní weby by měly být bez reklam. Jsou-li však na stránkách reklamy, sledujte, zda jejich obsah není nevhodného charakteru.

2.6 Analýza struktury a obsahu školních webů

Na každý školní web lze nahlížet z hlediska grafické podoby nebo obsahové části. Zatímco grafická podoba webu má za úkol návštěvníka zaujmout a zorientovat, ve které části webu se nachází, obsahová část ho musí udržet a rovněž přesvědčit, aby se opět vrátil. To je dáno i aktualizací webové stránky. (Obhlídal, 2008, s. 16)

V této kapitole se dále budu zabývat strukturou a obsahem školního webu. Pokud jde o strukturu školního webu, odborná literatura vychází z toho, že každý školní web je tvořen tzv. domovskou (titulní nebo úvodní) stránkou, která obsahuje menu s hypertextovými odkazy na další stránky. Stránky podobného zaměření, na něž se lze dostat pomocí odkazu z domovské stránky, jsou pak označovány jako sekce. Odborná literatura nejčastěji rozlišuje následující části nebo sekce školního webu:

- o škole,
- aktuality,
- učitelé,
- studium,
- školní jídelna,
- součásti školy,
- zájmové aktivity,
- kontakty,
- fotogalerie,
- diskusní fórum.

Sekcí školního webu však může být mnohem více, stejně tak se mohou lišit jejich názvy. Rovněž obsah jednotlivých sekcí se může lišit v závislosti na tom, kam jej webmaster zařadí.

2.6.1 Úvodní stránka

Protože úvodní stránka je to první, co se návštěvníkovi zobrazí po vstupu na školní web, musí jí být věnována co největší péče. Domovská stránka stojí v hierarchickém uspořádání struktury školního webu na samém vrcholu pyramidy (J. Dostál, P. Macháčková, 2006), proto obsahuje menu (rozcestník), které obsahuje odkazy na jiné stránky webu a umožňuje návštěvníkovi přesunovat se na tyto stránky. Menu pak také umožňuje orientovat se, ve kterém aktuálním místě ve struktuře webu se návštěvník právě pohybuje.

Úvodní stránka musí návštěvníka zaujmout, neboť obvykle rozhoduje o tom, zda návštěvník na webu zůstane a zda se vrátí, či nikoli. Při tvorbě úvodní stránky je potřeba najít kompromis mezi dostatkem informací, přehledností a zajímavostí pro návštěvníka.

Z hlediska obsahu by měla úvodní stránka obsahovat logo školy, pokud jej škola má. Logo by se mělo zobrazovat i na dalších stránkách webu a ideálně by mělo fungovat jako zpětný odkaz na úvodní stránku. (O. Neumajer, 2005, s. 55) Z úvodní stránky dále musí být patrné, které škole web patří, proto by měla obsahovat přesný název a adresu školy a údaj, že jde o oficiální školní web.

Jak je uvedeno výše, měla by titulní stránka obsahovat menu, které bude představovat seznam jednotlivých sekcí školního webu a bude fungovat jako navigace ve struktuře webu.

Lze dále doporučit, aby úvodní stránka obsahovala možnost vyhledávání zadáním klíčového slova do formuláře.

Vedle těchto pravidelných a stabilních částí by úvodní stránka měla obsahovat aktuální informaci nebo odkaz na připravovanou nebo proběhnuvší školní akci, která má za úkol návštěvníka školního webu zaujmout a přilákat, aby se na školní web i v budoucnu vrátil. Aby návštěvník mohl snadno zjistit, zda údaje na úvodní stránce a celém školním webu jsou platné, měla by alespoň úvodní stránka obsahovat údaj o poslední aktualizaci.

Naproti tomu nesmí úvodní stránka obsahovat dlouhé texty, které návštěvníka odradí, nebo animace, které návštěvníka ruší a odvádějí od obsahu, anebo příliš bohaté grafické prvky, velké obrázky a zvuky, které jsou náročné na přenos dat, nemají žádnou informační hodnotu a zpomalují načítání úvodní stránky. Zcela by pak měla na úvodní stránce absentovat reklama a odkazy na stránky sponzorů.

2.6.2 O škole

Tato sekce obsahuje především základní informace o škole, o organizační struktuře, o vybavení školy, o zaměření nebo o zázemí školy (odborné učebny, laboratoře, tělocvičny, bazén). Převážně se v této sekci dozvíme o vzniku a o vývoji školství v dané obci a o historii školy samotné.

Lze zde také zpřístupnit důležité dokumenty týkající se existence a chodu školy, např. zřizovací listina, školní vzdělávací program, školní řád, harmonogram školního roku, výroční zpráva, atd.

Některé školní weby umožňují virtuálně prohlédnout interiér a exteriér budovy školy. Lze doporučit, aby odkaz na virtuální prohlídku nezatěžoval samotnou úvodní stránku, ale aby byl umístěn například v této nebo v samostatné sekci.

2.6.3 Aktuality

V sekci aktualit je dán prostor pro výpis novinek a jejich zveřejnění na jednom místě webu. Novinky a aktuální informace představují nejzajímavější část školního webu pro jeho návštěvníky. (O. Kašpar, 2009, s. 24)

Jejich zveřejňování se děje zpravidla tak, že je popsán průběh uskutečněné akce nebo události nebo pozvánka a informace o akci plánované. Aktuality obsahují datum, čas a místo konání a stručný popis průběhu. Za účelem ověření aktuálnosti zveřejněné události je vhodné uvést rovněž datum vložení a jejího autora.

2.6.4 Učitelé

V sekci pro učitele lze zveřejnit informace o jednotlivých pedagogických pracovnících, kontakty na ně, eventuálně odkazy na jejich webové stránky či profily anebo rozdělení funkcí ve škole mezi zaměstnance. V této sekci lze také vyhradit informace určené jen pro pedagogické pracovníky, např. suplování za nepřítomné učitele, formuláře (např. cestovní příkaz, dovolenka, propustka, výkaz o práci, apod.), zápisy z porad. Přístup do této sekce tak často bývá chráněn heslem.

2.6.5 Studium

Tato sekce je věnována především žákům školy. Lze se v ní také setkat zejména s informacemi o přijímacím řízení, které jsou určeny pro zájemce o studium.

Podstatnou část obsahu této sekce budou tvořit informace o jednotlivých oborech studia a předmětech, které jsou určeny pro žáky. Žákům jsou tak zpřístupněny informace o náplni předmětů, potřebných učebnicích a pomůckách nebo odkazy další zdroje informací. Učitelé také mohou formou e-learningu distribuovat žákům studijní materiály a prezentace probíraných témat a ukládat žákům domácí úkoly k vypracování.

Žáci se v této sekci mohou dozvědět o rozvrhu hodin jednotlivých tříd, učitelů a jednotlivých učeben a o jeho změnách.

V sekci o studium se lze také setkat s informačním systémem, do něhož lze vstoupit pod heslem.

2.6.6 Školní jídelna

Tato sekce se primárně využívá k nabídce stravovacích služeb a k zobrazení jídelního lístku. Nyní se již musí zveřejňovat i seznam alergenů jednotlivých jídel. Na stránkách školní jídelny bychom dále měli nalézt kontakty na vedení školní jídelny, a to např. poštovní adresu, elektronickou adresu, telefonní čísla nebo číslo bankovního účtu.

Mnohým školám tato sekce slouží i k prodeji stravenek, objednávaním školních obědů nebo naopak k odhlášení obědů. (O. Neumajer, 2005, s. 66 - 68)

2.6.7 Součásti školy

Mimo školní jídelnu existují i další součásti školy. J. Dostál a P. Macháčková (2006) kupříkladu uvádí školní družinu, školní tělocvičnu nebo počítačovou učebnu. Dále lze mezi součásti školy zahrnovat i školní knihovnu, proto je možné se na školním webu setkat s informacemi o vedení, o otevírací době a o provozním řádu.

2.6.8 Zájmové aktivity

Protože škola není zaměřena pouze na studium, ale v rámci její činnosti vytváří zázemí i pro mimoškolní aktivity, jsou v této sekci zveřejněny informace o těchto aktivitách

(přihláška, program, harmonogram, poplatek, kontakt). Lze mezi ně zařadit např. sportovní hry, pěvecké a hudební kroužky, divadelní kroužek a jiné pracovní či výtvarné kroužky.

2.6.9 Kontakty

Tato sekce je jednou z nejdůležitějších a často navštěvovanou částí webu. V této sekci nalezneme poštovní adresu školy, telefonní kontakty, e-mailové adresy na vedení školy, na učitele a na personál školy, číslo datové schránky a číslo bankovního účtu.

Zveřejněn by zde měl být i oficiální název školy, pod jakým je škola zapsána ve školském rejstříku nebo rejstříku příspěvkových organizací, a její identifikační číslo osoby (IČO) nebo identifikátor školy (IZO).

Jak vyplynulo z kapitoly, která pojednávala o legislativních nárocích na školní web, doporučuji, aby v sekci o kontaktech byla uvedena elektronická adresa podatelny.

2.6.10 Fotogalerie

Tato hodně vyhledávaná sekce slouží k prezentaci fotografií ze školních akcí, k prezentaci žákovských prací, ale i interiéru a exteriéru školy. Dobrá fotogalerie by měla být přehledná a snadno ovladatelná. Soubor fotografií by měl být opatřen názvem a datem pořízení. Jednotlivé fotografie z bezpečnostních důvodů nebo kvůli zákonu o ochraně dat raději nepopisujeme. Na webových stránkách nesmí být možná identifikace žáků.

2.6.11 Diskusní fórum

V neposlední řadě je třeba vzpomenout sekci diskusní fórum. Je to sekce, kterou v určitém rozsahu tvoří sami uživatelé, tím že volí diskusní téma a sami sdělují ostatním diskutérům své názory.

Možnost, aby návštěvníci webu takto sdělovali své názory, ovšem sebou nese i mnohá rizika. Správce by proto měl být obezřetný a příspěvky s rasistickým, vulgárním či urážejícím podtextem mazat. (O. Neumajer, 2005, s. 72 – 75)

3 Praktická část

V praktické části se budu nejdříve zabývat stanovením kritérií hodnocení obsahu a provedení jednotlivých školních webů. Podle těchto kritérií pak bude možno určit, jaké jsou přednosti a nedostatky školních webů a jaká je jejich celková úroveň. Účelem této práce však není jen nalézt nedostatky na jednotlivých webových stránkách, ale zjistit, zdali jsou webové prezentace pro uživatele přehledné a obsahují-li sekce, které jsou pro rodiče, žáky či učitele užitečné.

V další kapitole se potom zaměřím na výběr jednotlivých škol a zhodnocení jejich webových stránek.

3.1 Kritéria hodnocení webových stránek

Před samotným hodnocením webových stránek základních škol je prvořadé si určit způsob, kterak je budeme hodnotit. Ten by měl být přehledný a pokud možno objektivní.

Ke stanovení kritérií, podle kterých lze hodnotit kvalitu školních webů, jsem využila autoevaluaci a kritéria, která autorům školních webů doporučuje použít O. Neumajer (2007). Ten kritéria hodnocení rozděluje do čtyř tematicky zaměřených sekcí, a to:

- obsah a poskytované informace,
- publikování na internetu,
- web design,
- bezpečnost a legislativa.

K nim pak O. Neumajer (2007) přidává sekci pátou nazvanou bonus a penalizace.

Jednotlivá kritéria jsem pak podobně jako O. Kašpar (2009, s. 41 - 45) zjednodušila pro potřeby obsahové analýzy webů základních škol a změnila do formy zjišťovacích otázek (ano x ne). Po provedení analýzy jednotlivých školních webů jsem zjišťovala dílčí klady a zápory školních webů a jejich celkovou úroveň.

Jednotlivá kritéria a otázky jsou stanoveny takto:

1 Obsah a poskytované informace

1.1 Kontaktní informace na titulní stránce

- a) Obsahuje úvodní stránka přesný název školy?
- b) Je na úvodní stránce celá adresa školy?

- c) Je v hlavním menu odkaz na kontakty?
- d) Je na hlavní stránce nebo na stránce s kontakty IČ nebo IZO?
- e) Obsahuje úvodní stránka e-mail a telefon do školy?

1.2 Představení školy

- a) Je definována velikost školy (počet žáků a tříd)?
- b) Je popsáno zaměření školy?
- c) Je na stránkách historie školy (kronika)?
- d) Jsou rozepsány bližší informace o vedení školy?

1.3 Školní vzdělávací program

- a) Je na stránkách k dispozici plné znění školního vzdělávacího programu?
- b) Jsou popsány výchovné a vzdělávací strategie?
- c) Jsou dostupné učební plány?
- d) Jsou dostupné osnovy jednotlivých předmětů?
- e) Jsou k dispozici pravidla hodnocení studentů?

1.4 Důležité termíny školního roku, plán akcí

- a) Jsou odkazy na informace o nejbližších plánovaných akcích na hlavní stránce?
- b) Obsahují stránky chronologicky řazený seznam akcí?
- c) Umožňují stránky zobrazení podrobností o jednotlivých akcích?
- d) Jsou akce a události nějak rozlišeny? (více seznamů – rozepsané prázdniny, rodičovské schůzky, plesy atp.)
- e) Jsou stránky průběžně aktualizovány? (nebo jen seznam akcí ze začátku školního roku)

1.5 Výsledky hodnocení školy

- a) Je dostupná poslední inspekční zpráva v plném znění?
- b) Jsou prezentovány výsledky srovnávacích testů? (SCIO, KALIBRO)
- c) Jsou publikovány informace o uplatnění absolventů?
- d) Jsou uvedeny odkazy nebo fragmenty inspekční zprávy (závěry, komentáře)?
- e) Jsou na webu uvedeny podobné informace bez zřejmého původu?

1.6 Studentské práce

- a) Publikují studenti na školním webu své texty (literární díla)?
- b) Jsou na webu naskenované obrázky nebo grafické výtvary studentů?
- c) Jsou na webu fotografie, hudba nebo video od studentů nebo o studentech?
- d) Je na stránkách odkaz na školní časopis?
- e) Jsou na stránkách uvedeny úspěchy studentů ve školních soutěžích?

1.7 Fotografie

- a) Jsou fotografie provázány s textem?
- b) Je fotogalerie přehledně řazena (abecedně nebo chronologicky)?
- c) Lze fotogalerii jednoduše a intuitivně ovládat?
- d) Jsou fotografie v dostatečné kvalitě pro web (nejsou rozmazané, příliš tmavé atp.)?
- e) Jsou fotky „živé“ (nejsou na nich prázdné učebny)?

1.8 Komunikace, interaktivita a zpětná vazba

- a) Nabízí stránky přímou komunikaci s učiteli (e-mailové adresy, ICQ, Skype, facebook, atp.)?
- b) Je součástí stránek návštěvní kniha nebo kniha přání a stížností?
- c) Jsou na stránkách ankety nebo jiná hlasování?
- d) Je na stránkách odkaz na diskusní fórum nebo odpovědnu?
- e) Je na stránkách přímý formulář na posílání dotazů, mailů?

1.9 Přihlášení k odběru informací

- a) Nabízí web vlastní RSS kanál?
- b) Je na webu informace o možnosti přijímat novinky mailem?

2 Publikování na internetu

2.1 Publikování obsahu

- a) Je evidentní, kdo je autorem jednotlivých textů?

2.2 Redakční rada

- a) Jsou na stránkách podrobnosti o redakčním týmu?
- b) Obsahují stránky seznam autorů?
- c) Lze rozlišit články od učitelů (oficiální texty) od studentských?

2.3 Aktualizace a zařazování novinek

- a) Je na úvodní stránce výpis nových článků?
- b) Je u každého článku datum vložení?
- c) Odkazují stránky na suplování?

2.4 Frekvence revizí a validita informací

- a) Obsahují stránky články z posledních dní?
- b) Jsou na stránkách informace zveřejněné na začátku školního roku, které jsou platné po celý rok?

3 Webdesign

3.1 Použitelnost

- a) Je navigace pro celý web jednotná?
- b) Je uspořádání webu rychle pochopitelné?
- c) Je součástí tzv. *mapa webu*?
- d) Je vždy zřejmé, v jaké části webu se uživatel nachází?
- e) Je navigace graficky zpracovaná?

3.2 Přístupnost

- a) Je validace HTML dle W3C zcela v pořádku?
- b) Zobrazují se stránky stejně v různých prohlížečích (IE, FF, Opera, Chrome)?

4 Bezpečnost a legislativa

4.1 Bezpečnost

- a) Nejsou na webu rodná čísla, data narození ani adresy studentů?
- b) Nemají popisky fotografií jména vyobrazených studentů?
- c) Nesměřují některé odkazy na stránky s rasistickým, násilným nebo sexuálním obsahem?

4.2 Autorské právo

- a) Je u studentských prací uveden autor?
- b) Na webu není nic, co by potřebovalo souhlas autora?
- c) Jsou na webu volně dostupné grafické prvky (cliparty)?

4.3 Svobodný přístup k informacím

- a) Jsou zveřejňovány informace podle zák. č. 106/1999 Sb.?
- b) Je zřejmá adresa elektronické podatelny?
- c) Dokumenty jsou v běžně dostupných formátech?
- d) Dokumenty jsou v otevřených formátech (HTML, OpenDocument)?

5 Bonus a penalizace

5.1 Nefunkční odkazy

- a) Obsahuje web nefunkční odkazy?

5.2 Nedokončené stránky

- a) Jsou součástí webu stránky nedokončené (obsahující nápisy typu „připravujeme“ nebo „v rekonstrukci“)?

5.3 Indexace ve vyhledávačích

- a) Po zadání typu školy (Gymnázium nebo Střední škola) a názvu města (Např.: Nová Paka) do vyhledávačů Google a Seznam jsou stránky školy mezi prvními pěti výsledky?

5.4 Přístup do informačního systému

- a) Mají rodiče nebo studenti přístup do informačního systému (Klasifikace, Žákovská knížka)?

5.5 Doména

- a) Mají stránky vlastní doménu II. řádu (např.: www.gymnp.cz)?
- b) Je adresa logická – snadno zapamatovatelná?

5.6 Reklama

- a) Obsahují stránky reklamu na produkty, které nesouvisejí se vzděláváním?

5.7 Rušivé elementy

- a) Obsahují stránky rušivé elementy (blikají animace, vyskakovací okna)?

5.8 Regionální pospolitost

- a) Jsou na stránkách odkazy na zřizovatele, a další související organizace?

5.9 E-learning

- a) Nabízejí stránky studijní materiály v interaktivní podobě?

5.10 Cizojazyčné verze

- a) Jsou stránky ve více jazykových verzích?

5.11 Školní jídelna

- a) Je na školním webu zpřístupněný aktuální jídelní lístek školní jídelny?

5.12 Zájmové aktivity a součásti škol

- a) Jsou zveřejněny informace o školních kroužcích?
- b) Obsahuje školní web údaje o školní družině?

5.13 Rozvrh

- a) Je na školním webu zveřejněný rozvrh hodin jednotlivých tříd?

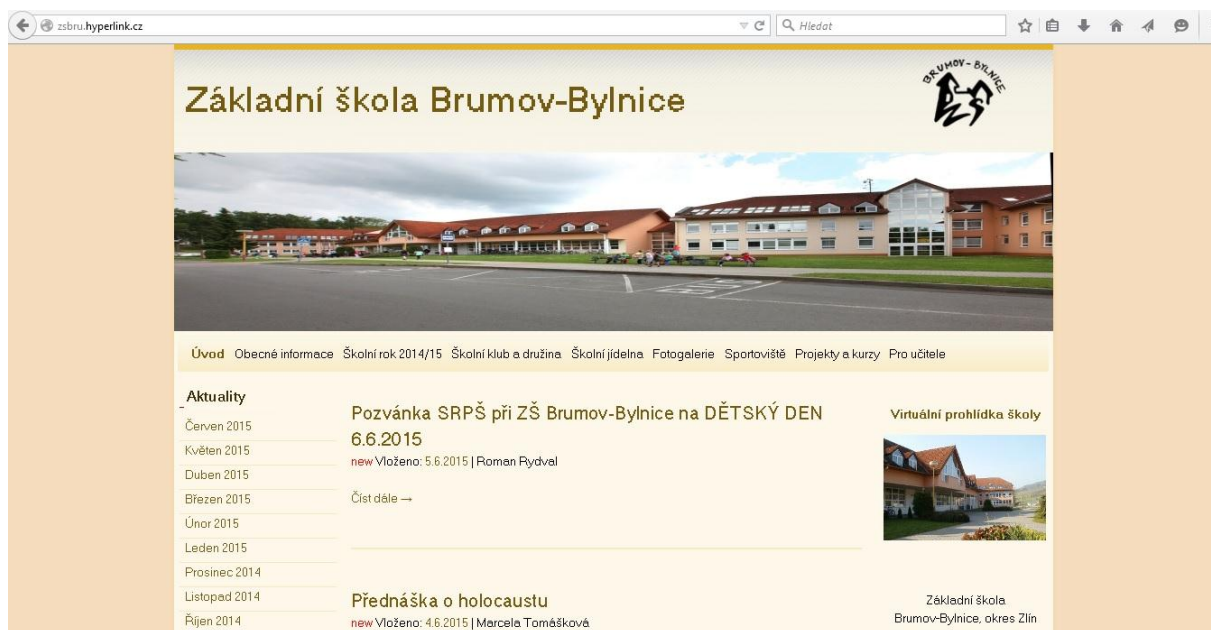
3.2 Výběr a hodnocení škol

Protože žiji a pracuji ve východní části Zlínského okresu, zajímala jsem se především o školy z tohoto území. Aby bylo možné mezi sebou školní weby porovnat, vybrala jsem pouze devítileté základní školy. Konkrétně jsem vybrala tyto základní školy, které jsou abecedně seřazeny:

- Základní škola Brumov-Bylnice,
- Základní škola a Mateřská škola Nedašov,
- Základní škola Valašské Klobouky.

3.2.1 Základní škola Brumov-Bylnice

Webové stránky Základní školy Brumov-Bylnice jsou umístěny na adrese <http://zsbru.hyperlink.cz/>.

Obr. 1: Základní škola Brumov-Bylnice, úvodní stránka

Zdroj: Základní škola Brumov-Bylnice [online]. c2014 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://zsbru.hyperlink.cz/>>

Úvodní stránka obsahuje menu, které je přehledně rozděleno do 8 sekcí, a umožňuje je pomocí odkazů procházet.

Návštěvníka webu v první řadě zaujme přehled aktualit, z nichž je možno zjistit, nejen obsah aktuality, ale i kdy a kým byla aktualita vložena.

Obsah webu je velmi bohatý, přehledný, navigace v celé struktuře je snadná.

Škola na webu zpřístupňuje také informace o školní jídelně a dalších součástech školy. Prostřednictvím webu je tak možné zjistit aktuální jídelní lístek nebo provozní informace ke vstupu do bazénu, sportovní haly nebo na hřiště.

Fotogalerie webu je přehledná. Soubory fotografií, jsou výstižně popsány a chronologicky seřazeny. Obsahují také jméno autora.

Z hlediska legislativních nároků na školní weby se domnívám, že web této školy je plně vyhovující. Jsou totiž zveřejněny veškeré dokumenty podle zákona o svobodném přístupu k informacím (např. výroční zpráva) i podle školského zákona (např. školní vzdělávací program). Škola také zveřejňuje adresu své elektronické podatelny, jako jediná ze zkoumaných škol.

Nakonec musím kladně hodnotit i to, že školní web umožňuje virtuální prohlídku areálu školy.

Školnímu webu však velmi schází sekce, která by byla věnována žákům a studiu. Z webu se tak nedozvíme žádné informace o vyučovaných předmětech, nejsou zde zveřejněny ani žádné studijní materiály pro žáky. Školní web také neumožňuje žákům vstup do informačního systému školy.

Hodnocení tohoto školního webu je v tabulce 1.

Tab. 1: Hodnocení školního webu Základní školy Brumov-Bylnice

Základní škola Brumov-Bylnice					
	otázka	odpověď		otázka	odpověď
1.1	a)	ano	2.2	a)	ne
	b)	ano		b)	ano
	c)	ne		c)	ano
	d)	ano	2.3	a)	ano
	e)	ano		b)	ano
1.2	a)	ano	2.4	c)	ano
	b)	ne		a)	ano
	c)	ano		b)	ano
	d)	ano		a)	ano
1.3	a)	ano	3.1	b)	ano
	b)	ano		c)	ne
	c)	ano		d)	ano
	d)	ano		e)	ano
	e)	ano	3.2	a)	ne

1.4	a)	ne	4.1	b)	ano
	b)	ano		a)	ano
	c)	ano		b)	ano
	d)	ano		c)	ano
	e)	ano		a)	ano
1.5	a)	ne	4.2	b)	ano
	b)	ne		c)	ne
	c)	ne	4.3	a)	ano
	d)	ne		b)	ano
	e)	ne		c)	ano
1.6	a)	ne		d)	ano
	b)	ano	5.1	a)	ne
	c)	ne	5.2	a)	ne
	d)	ne	5.3	a)	ano
	e)	ano	5.4	a)	ne
1.7	a)	ne	5.5	a)	ne
	b)	ano		b)	ne
	c)	ano	5.6	a)	ne
	d)	ano	5.7	a)	ne
	e)	ano	5.8	a)	ano
1.8	a)	ano	5.9	a)	ne
	b)	ne	5.10	a)	ne
	c)	ne	5.11	a)	ano
	d)	ne	5.12	a)	ano
	e)	ano		b)	ano
1.9	a)	ne	5.13	a)	ano
	b)	ne			
2.1	a)	ano			

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.2 Základní škola a Mateřská škola Nedašov

Webové stránky Základní školy a Mateřské školy Nedašov jsou umístěny na adrese <http://zsnedasov.webnode.cz/>.

Obr. 2: Základní škola a Mateřská škola Nedašov, úvodní stránka

Zdroj: Základní škola a Mateřská škola Nedašov [online]. c2008 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://zsnedasov.webnode.cz/>>

Úvodní stránka obsahuje menu, které je rozděleno do 21 sekcí, a umožňuje je pomocí odkazů procházet. Této struktuře úvodní stránky lze však vytknout přílišnou roztržitost, neboť řada sekcí je zde umístěna nadbytečně. Jako příklad dobře poslouží, pokud uvedu, že fotogalerie je v menu uvedena třikrát. Jednou obecně, podruhé fotogalerie základní školy, potřetí mateřské školy. Zajisté by postačovalo, pokud by fotogalerie byla uvedena jedenkrát, a v rámci této sekce by existovaly odkazy na fotogalerie dílčí. Zrovna tak lze vytknout zbytečnou sekci o školním vzdělávacím programu, který mohl být zařazen v sekci dokumenty.

Úvodní stránka navíc neobsahuje žádné zajímavé informace a vévodí jí pouze koláž několika fotografií.

Školnímu webu naprosto schází informace o žácích a o studiu. Škola tak neumožňuje přístup k seznamu učitelů, neuvádí kontakty na ně. Absentují také informace o jednotlivých předmětech a jejich náplni. Na webu nelze najít ani žádné jiné dokumenty týkající se vyučovaných předmětů. Nutno však v této souvislosti podotknout, že školní web obsahuje jako jednu ze sekcí intranet, který pod heslem obsahuje přístup do veřejně nepřístupného informačního systému. Protože běžný návštěvník nemůže do této sekce nahlédnout, není vyloučeno, že tyto informace jsou obsaženy právě v intranetu.

Největším nedostatkem školního webu je podle mého názoru neaktuálnost a neúplnost řady informací. Z jednotlivých článků tak není možné určit datum jejich vložení, zcela schází také harmonogram plánovaných akcí. Pokud jde o úplnost poskytovaných informací, např. školní vzdělávací program je zveřejněn pouze částečně. Škola neuvádí ani aktuální výroční zprávy za poslední dva školní roky.

Škola na webových stránkách sice zpřístupňuje informace o školní jídelně, avšak na webu se nelze seznámit ani s aktuálním jídelníčkem.

Hodnocení tohoto školního webu je v tabulce 2.

Tab. 2: Hodnocení školního webu Základní školy a Mateřské školy Nedašov

Základní škola a Mateřská škola Nedašov						
	otázka	odpověď		otázka	odpověď	
1.1	a)	ano	2.2	a)	ne	
	b)	ne		b)	ne	
	c)	ano		c)	ne	
	d)	ano	2.3	a)	ne	
	e)	ne		b)	ne	
1.2	a)	na	2.4	c)	ne	
	b)	ano		a)	ne	
	c)	ano	b)	ne		
	d)	ano	3.1	a)	ano	
1.3	a)	ne		b)	ne	
	b)	ne		c)	ne	
	c)	ne		d)	ano	
	d)	ne		e)	ano	
	e)	ne	3.2	a)	ne	
1.4	a)	ne		b)	ano	
	b)	ne	4.1	a)	ano	
	c)	ne		b)	ano	
	d)	ne		c)	ano	
	e)	ne		4.2	a)	ne
1.5	a)	ne	b)		ano	
	b)	ne	c)		ne	
	c)	ne	4.3		a)	ne
	d)	ne			b)	ne
	e)	ne		c)	ano	
1.6	a)	ne		d)	ano	
	b)	na	5.1	a)	ne	
	c)	ne	5.2	a)	ano	
	d)	ne	5.3	a)	ano	
	e)	ne	5.4	a)	ano	

1.7	a)	ne	5.5	a)	ne
	b)	ne		b)	ne
	c)	ne	5.6	a)	ne
	d)	ano	5.7	a)	ne
	e)	ano	5.8	a)	ne
1.8	a)	ne	5.9	a)	ne
	b)	ne	5.10	a)	ne
	c)	ne	5.11	a)	ne
	d)	ano	5.12	a)	ne
	e)	ano		b)	ano
1.9	a)	ano	5.13	a)	ne
	b)	ne			
2.1	a)	ano			

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.3 Základní škola Valašské Klobouky

Webové stránky Základní školy Valašské Klobouky jsou umístěny na adrese <http://new.zsvk.eu/>. Jako jediný z analyzovaných školních webů jsou tyto stránky umístěny na doméně druhého řádu.

Obr. 3: Základní škola Valašské Klobouky, úvodní stránka

Zdroj: Základní škola Valašské Klobouky [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <http://new.zsvk.eu/>

Úvodní stránka obsahuje menu, které je přehledně rozděleno do 12 sekcí, a umožňuje je pomocí odkazů procházet.

Úvodní stránce dominuje přehled aktualit. Jednotlivé články aktualit jsou opatřeny jménem autora i datem vložení. Této úpravě úvodní stránky nelze obvykle nic vytknout, nicméně v případě této základní školy již menu neobsahuje další sekci aktuality, proto jsou veškeré byť i dávno minulé aktuality součástí úvodní stránky. Domnívám se, že daleko lépe by požadavku na přehlednost a zajímavost vyhovělo, pokud by úvodní stránka obsahovala pouze stručný výpis několika aktualit. Celý web navíc ve své horní části obsahuje sekvenci čtyř opakujících se fotografií budovy školy, které neustále problikávají a odvádějí tak pozornost návštěvníků.

Obsah webu je velmi bohatý, přehledný, navigace v celé struktuře je snadná. V této souvislosti je ovšem nutno vytknout zásadní nedostatek, který spatřuji v tom, že design sekce fotogalerie je naprosto odlišný od zbytku celého webu. V návštěvníkovi tak vzbuzuje dojem, že vstoupil na web jiný.

K dobru hodnotím, že školní web obsahuje bohaté studijní materiály (prezentace, články, zápisky, testy, atd.) a odkazy na užitečné informace, které se týkají jednotlivých vyučovaných předmětů. Poněkud matoucí je ovšem jejich zařazení v sekci ke stažení, když jako vhodnější se jeví jejich zařazení v sekci o studiu.

Škola na webu zpřístupňuje také informace o školní jídelně a dalších součástech školy (školní družina a klub, školní hřiště, počítačová pracovna). Prostřednictvím webu je tak možné zjistit aktuální jídelní lístek, informace o pronájmu hřiště a počítačové pracovny nebo o návštěvě zájmových mimoškolních kroužků.

Fotogalerie je řazena chronologicky a do jednotlivých alb. Umožňuje také prohlížení náhledů jednotlivých fotografií. Schází v nich však jména autorů jednotlivých fotografií.

Školní web pokulhává z hlediska legislativních nároků. Neobsahuje školní vzdělávací program ani na něm není zveřejněna adresa elektronické podatelny. Nakonec školnímu webu ubližuje reklama jednoho z partnerů.

Hodnocení tohoto školního webu je v tabulce 3.

Tab. 3: Hodnocení školního webu Základní školy Valašské Klobouky

Základní škola Valašské Klobouky					
	otázka	odpověď		otázka	odpověď
1.1	a)	ano	2.2	a)	ne

	b)	ne	2.3	b)	ne
	c)	ano		c)	ano
	d)	ano		a)	ano
	e)	ne		b)	ano
1.2	a)	ano	2.4	c)	ano
	b)	ne		a)	ano
	c)	ne		b)	ano
	d)	ano		a)	ne
1.3	a)	ne	3.1	b)	ano
	b)	ne		c)	ne
	c)	ne		d)	ano
	d)	ne		e)	ano
	e)	ne		a)	ne
1.4	a)	ne	3.2	b)	ano
	b)	ano		a)	ano
	c)	ano		b)	ano
	d)	ne		c)	ano
	e)	ano		a)	ne
1.5	a)	ne	4.1	b)	ano
	b)	ne		a)	ano
	c)	ne		b)	ano
	d)	ne		c)	ano
	e)	ne		a)	ne
1.6	a)	ne	4.2	b)	ano
	b)	ne		c)	ne
	c)	ne		a)	ano
	d)	ne		b)	ne
	e)	ne		c)	ano
1.7	a)	ne	4.3	d)	ano
	b)	ano		a)	ano
	c)	ano		a)	ano
	d)	ano		a)	ano
	e)	ano		a)	ano
1.8	a)	ano	5.1	a)	ano
	b)	ne	5.2	a)	ano
	c)	ne	5.3	a)	ano
	d)	ne	5.4	a)	ano
	e)	ne	5.5	a)	ano
1.9	a)	ano	5.6	b)	ano
	b)	ne		a)	ano
	c)	ano		a)	ano
	d)	ano		a)	ano
	e)	ano		a)	ano
2.0	a)	ano	5.7	a)	ano
	b)	ne		a)	ne
	c)	ne		a)	ano
	d)	ne		a)	ano
	e)	ne		b)	ano
2.1	a)	ano	5.8	a)	ano
	a)	ano		a)	ano

Zdroj: vlastní zpracování

4 Závěr

Jak vyplývá z úvodní části této bakalářské práce, zabývala jsem se v ní analýzou struktury a obsahu školního webu.

Cílem mé práce bylo za využití odborné literatury popsat důvody jeho tvorby a představit očekávání návštěvníků školních webů. Dále jsem se zabývala pravidly pro tvorbu kvalitního webu. V poslední kapitole teoretické části jsem se pak zabývala vymezením základních částí školního webu, které by měl každý školní web obsahovat, a obsahovou náplní jednotlivých částí. Zabývala jsem se také základními právními předpisy, které podle mého názoru dopadají na školní weby a které předepisují, jaké náležitosti by měl každý školní web obsahovat.

Po zhodnocení výše uvedených nároků jsem v souladu s odbornou literaturou stanovila kritéria hodnocení školních webů a vybrala tři základní školy, a to Základní škola Brumov-Bylnice, Základní škola a Mateřská škola Nedašov a Základní škola Valašské Klobouky. Školní weby těchto škol jsem podrobila analýze, při které jsem zjišťovala silné a slabé stránky jednotlivých školních webů. Z výsledného hodnocení pak vyplývají i jednotlivé přednosti anebo doporučení, ve kterých oblastech by měly být školní weby hodnocených škol zlepšeny.

Jak jsem předpokládala, jednotlivé školní weby se ve své struktuře i obsahu velmi liší navzdory tomu, že jsem vybrala weby devítiletých základních škol z blízkého okolí. Jak lze vypožorovat, je jedním z kritérií, na nichž závisí kvalita struktury, to, zda je tvůrcem webu člen vedení školy (tj. ředitel) nebo externí odborník. I když ani školní weby vytvořené školou samotnou není možné označit za nevyhovující, lze doporučit, aby se každá škola obrátila na odborníka, který vytvoří přehlednou strukturu školního webu. Samotná obsahová náplň jednotlivých sekcí však už náleží především do kompetence vedení školy a jednotlivých učitelů. Bez jejich aktivity a pravidelné aktualizace se však i z přehledného webu stane jen prázdná skořápka.

Z hlediska obsahu mě překvapilo, že na školních webech v mnoha případech schází podle mého názoru nejpodstatnější informace, které na nich mohou žáci vyhledávat. Jde o informace o studiu a výuce jednotlivých předmětů, když na školních webech některých škol tato sekce zcela schází.

Pokud jsem se zabývala legislativními nároky na školní weby, musím dospět k závěru, že ani po této stránce se školní weby nepřibližují pomyslnému ideálu. Často tak na webech absentují povinně zveřejňované dokumenty (výroční zprávy, rozhodnutí ředitele, atp.) nebo školní vzdělávací programy či elektronická adresa podatelny.

Nakonec mohu doporučit, aby ani vytvořením a naplněním školního webu práce s ním neskončila. Až teprve přehledný a obsahově zajímavý školní web, který je pravidelně aktualizovaný, může být dobrou vizitkou školy a bude jeho návštěvníky motivovat, aby se i v budoucnu vraceli.

5 Literatura

Knížní literatura:

1. DOSTÁL, J., MACHÁČKOVÁ, P. Školní web. In *Trendy ve vzdělávání*. Olomouc: Votobia, 2006. s. 210 - 214. ISBN 80-7220-260-X.
2. HABERMANN, R., NEUMAJER, O. *Školní web - vznik, rozvoj a využití*, 2007. 30 s.
3. HLAVENKA, J. *Tvorba webových stránek: jednoduše, srozumitelně, názorně*. Brno: Computer Press, 2006. 192 s. ISBN 80-251-092-08.
4. KAŠPAR, O. *Školní web (Specifika tvorby školních webů): diplomová práce*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu, 2009. 69 s. Vedoucí diplomové práce RNDr. Petra Poulová, PhD.
5. LAPÁČEK, J. *Tvorba WWW stránek jednoduše*. Praha: Computer Press, 2003. 81 s. ISBN 80-722-687-16.
6. NEUMAJER, O. *Budujeme školní web*. Brno: CP Books, a.s., 2005. 130 s. ISBN 80-251-0612-8.
7. OBHLÍDAL, P. *Analýza a návrh informačního systému ZŠ Hradec nad Svitavou: bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta informatiky, 2008. 26 s. Vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Josef Prokes, PhD.

Právní předpisy:

1. *Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=46613&nr=111~2F1998~20Sb.&ft=pdf>>.
2. *Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=47807&nr=106~2F1999~20Sb.&ft=pdf>>.

3. *Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49278&nr=121~2F2000~20Sb.&ft=pdf>>.
4. *Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49763&nr=365~2F2000~20Sb.&ft=pdf>>.
5. *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=58471&nr=561~2F2004~20Sb.&ft=pdf>>.

Internetové zdroje:

1. *Česká advokátní komora* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<http://www.cak.cz/>>.
2. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<https://www.czso.cz/csu/czso/informacni_technologie_pm>.
3. *Jak psát web* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<http://www.jakpsatweb.cz/>>.
4. NEUMAJER, O. *Náležitosti školního webu autoevaluační asistent* [online]. [cit.2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<http://ondrej.neumajer.cz/download/nalezitostiskolnihowebu.pdf>>.
5. *Pravidla tvorby přístupného webu* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<http://www.pravidla-pristupnosti.cz/>>.
6. *Přístupnost* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW:
<<http://pristupnost.nawebu.cz/>>.
7. *Školní webové stránky Školní web.cz* [online]. c2004 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://skolniweb.cz/>>.

8. *W3C Markup Validation Service* [online]. c1994-2012 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://validator.w3.org/>>.
9. *Základní škola Brumov-Bylnice* [online]. c2014 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://zsbru.hyperlink.cz/>>.
10. *Základní škola a Mateřská škola Nedašov* [online]. c2008 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://zsnedasov.webnode.cz/>>.
11. *Základní škola Valašské Klobouky* [online]. [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <<http://new.zsvk.eu/>>.